

Okrajni družbeni plani

(Nadaljevanje s 1. strani)

podjetij pri razpolaganju z ustvarjenimi dohodki in pri formirjanju plač in do katerih mora priti že v prvih mesecih letošnjega leta, bodo dale takim prizadevanjem ljudskih odborov še realnejšo osnovo.

Zelim pokazati samo na nekatere najosnovnejše probleme gospodarskega razvoja v letošnjem letu, pri katerih morajo po mojem mnenju, posebno priti do izraza prizadevanja ljudskih odborov in njihovih planskih organov, da bi čim bolj učinkovito uporabljali osnovne smernice naše gospodarske politike.

Skrb za povečanje proizvodnje blaga za osebno potrošnjo in uslug, to je začim boljšo preskrbo prebivalstva, prihaja do izraza v družbenih planih predvsem v strukturi investicij in v usmerjanju uporabe sredstev posameznih investicijskih skladov.

V tem pogledu sem mnenja, da je potrebno na prvem mestu pokazati na problematiko redne preskrbe mest in nadaljnjega razvoja obrti, posebno družbene. Reševanju teh problemov v družbenih planih minulih let številni ljudski odbori niso posvetili potrebne pozornosti, niso izkoristili možnosti, ki jim jih v tem pogledu nudijo določbe

gospodarskega sistema, niti niso v svoji investicijski politiki določili zadostna sredstva za razvoj ustrezočih vej.

Ti problemi pa postajajo iz leta v leto čedalje bolj ostri. Tako se nezadostno izkoriscajo možnosti za povečanje proizvodnje na kmetijskih posestvih in ekonomijah ter za sistematično organiziranje preskrbe mest. Zaradi slabe tehnične opremljenosti trgovine s kmetijskimi pridelki in prodajal živil se ne izkoriscajo tudi tiste možnosti za preskrbo mest, ki jih nudi sedanja kmetijska proizvodnja. Tako pride do velikih izgub pri pridelanem in odkupljenem blagu. To pa je eden izmed činiteljev spremnjanja cen na tem tržišču in velikega razkoraka med odkupnimi cenami in nadrobnimi cenami na škodo potrošnikov. Položaj ni boljši tudi v obrti, in to posebno v uslužnostih in gradbenih obrti. Lani so ob relativni stabilizaciji tržišča potrošnega blaga cene obrtnih uslug kot bistvene prvine družbenega standarda stalno rasle, lahko rečemo, da v največji meri zaradi nezadostnih kapacetov, njihove slabe razvitosti in opremljenosti. V največji meri velja to za gradbeno obrt, ki je resna ovira za učinkovite reševanje stanovanjskega problema, za povečanje storilnosti dela v stanovanjski graditvi tako da njen zaostajanje prihaja v čedalje ostrejše navzkrižje z racionalnim uporabljanjem čedalje večjih sredstev za stanovanjsko graditvijo. Ceprav ta vprašanja na prvi pogled ne predstavljajo najpomembnejših vprašanj v gospodarski politiki ljudskih odborov, vendar je dejansko od odločne usmeritve k njihovemu reševanju v veliki meri odvisna tudi rešitev najpomembnejših vprašanj v izboljšanju življenjskega standarda delovnih ljudi.

Racionalnejše uporabljanje sredstev

Pravilno izkorisčanje možnosti, ki jih nuditi gospodarski sistem ljudskim odborom za ustvarjanje pogojev za krepitev in utrditev zadrževalnih organizacij in kmetijskih posestev, predstavlja prav tako izmed najvažnejših nalog okrajnih družbenih planov. Sredstva, ki so bila prenešena iz leta 1956, ustvarjajo skupaj z dotokom novih sredstev za investicije v kmetijstvu in za pospeševanje kmetijske proizvodnje ugodnejše pogoje v letošnjem letu za njih boljše uporabljanje kakor v letu 1956. Ta sredstva morajo načrti služiti kot pomembna pomoč pri usmerjanju investicijskih skladov gospodarskih organizacij v tiste namene in smeri v razvijanju kmetijske proizvodnje, ki najbolj ustrezajo posebnim naravnim pogojem, potrebam okraja, preskrbi mest ali možnostim izvoza.

Tud, glede rekonstrukcij lahko sredstva investicijskih skladov ljudskih odborov, kolikor bodo v okrajnih družbenih planih pravilno usmerjena, pomembno povečajo sicer piše sredstva, določena v ta namen v splošnem investicijskem skladu, in pospešijo modernizacijo industrije.

Dopolnitev sistema kratkoročnega kreditiranja z ustvaritvijo skladov obratnih sredstev v podjetjih kakor tud možnost, da ljudski odbori porabijo najmanj 20 odstotkov

sredstev investicijskih skladov za investicije za obratna sredstva, nuditi ljudskim odborom nove možnosti, ki jih doslej niso imeli, da zagotovijo boljše izkorisčanje obstoječih zmogljivosti, da tako povečajo raven proizvodnje in izboljšajo njen strukturo.

Na področju potrošnje izven gospodarstva imajo ljudski odbori možnost, da v svojih družbenih planih zavirajo investicije v gospodarstvu v korist tekoče proračunske potrošnje, če redno opravljanje in razvoj proračunske uslug po njihovi oceni to zahteva. Na področju negospodarskih investicij pa imajo možnosti, da po svojih konkretnih potrebah določijo ustrezoče odnose med stanovanjsko in komunalno graditvijo ter del teh sredstev stanovanjskih skladov uporabijo za graditev šol.

Poudariti je treba, da je poseben problem pri planiraju tudi vprašanje kadrov in šolstva, posebno strokovnega šolstva. Racionalno izkorisčanje razpoložljivih zmogljivosti, popolno izkorisčanje posebno nove tehnike, ki smo jo zgradili v procesu industrializacije, je odvisno od ustrezočega števila kvalificiranih delavcev in tehnikov ter visoko kvalificiranih kadrov in specialistov. Zato bi moral v družbenih planih ljudskih odborov priti do izraza pristop k sistematičnemu dovolj širokemu in perspektivnemu reševanju teh vprašanj, za to pa so v letu 1957 ustvarjeni ugodni materialni pogoji in bolj urejeni sistem.

Sodelovanje gospodarskih političnih in družbenih organizacij

Vse te možnosti, o katerih je bilo govora, nalagajo tudi večjo odgovornost ljudskim odborom in njihovim planskim organom pri pravilni oceni položaja v gospodarstvu, družbeni in gospodarske problematike okraja, pri določanju prednosti in tempa v reševanju problemov ter pri pravilnem usmerjanju razpoložljivih sredstev. V temeljnih potezah ugotovljene možnosti razvoja in osnovne smeri naložb v posamezna gospodarska področja se čedalje bolj kažejo kot pogoj pravilnega uporabljanja in usmerjanja razpoložljivih sredstev.

Vse to seveda zahteva v mnogo večji meri, kakor v dosedanjem praksi izdelave letnih planov najtejše sodelovanje planskih organov z gospodarskimi organizacijami, zbornicami, zadružnimi zvezami in podobno, kakor tudi z raznimi organi družbenega upravljanja s področja stanovanjsko-komunalne graditve, prosvete in zdravstva. Medtem ko je pozen sprejem družbenih planov za leto 1956 v mnogih okrajih precej zavrl sistematično in temeljno sodelovanje planskih organov okraja z ustrezočimi organi družbenega upravljanja ta razlog v letu 1957 odpade. Lahko rečemo, da je od širine in kakovosti organiziranja tega sodelovanja pri izdelavi plana odvisna v veliki meri tudi kvaliteta samega družbenega plana.

Posebno važno je zagotoviti popolno sodelovanje ljudskega odbora in organov družbenega samoupravljanja pri izdelavi občinskih planov. V letu 1957 je mnogo manj razlogov, da bi občinske plane tretirali kot popolnoma proračunski instrument brez prizadevanja, da bi tudi nje postavili na temelj perspektivne politike razvoja posameznih vrst družbene dejavnosti. To postaja čedalje bolj odločilnega pomena za racionalno uporabljanje sredstev, ki čedalje bolj dotečajo v razne občinske sklade.

Uredniški odbor

»NAŠE SKUPNOSTI«

Nikola Balog, Tone Vratuša, Todor Vučinović, Danilo Vuković, Dušan Vuković, Kiro Gligorov, Ašer Deleon, Milan Ivanović, Peter Ivičević, Jovan Janković, Jovan Marinović, Ljubisa Marković, Nikola Milijanić, Mira Mitrović, Ante Novak, Vojin Popović, Zdenko Has, Nikola Cobelle, Rajko Skaljak

Predsednik uredniškega odbora
KIRO GLIGOROV

Glavni in odgovorni urednik
RAJKO SKALJAK

UREDNIŠKI ODBOR ZA SLOVENIJO

Ivo Klemenčič, Vasja Kogel, Viktor Kotnik, Mile Smolinsky, Pavle Zaucer

Predsednik uredniškega odbora za
Slovenijo
PAVLE ZAUZER